

**Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen Akatemian välinen
tulossopimus vuosille 2024–2027, tarkistus vuodelle 2025**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	4
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimavarojen hallinta	10
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	14

1 Strategiset linjaukset

Suomen menestys, hyvinvointi ja kestävä kasvu perustuvat inhimillisen ja sosiaalisen pääoman kasvuun ja innovaatioihin. Suomi on kuitenkin jäänyt tuottavuuden ja talouden kasvussa verrokkimaista jo pitkään. Suomen koulutustason nousu on pysähtynyt. Luovien alojen kasvupotentiaalia ei ole hyödynnetty riittävästi. Erot suomalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä ovat suuret. Liikkumattomuus on suuri haaste kaikissa länsimaissa. Liian monen ihmisen hyvinvointia uhkaa liikkumattomuus, joka johtaa toimintakyvyn heikkenemiseen. Väestö vanhenee ja syntyvyys on matala. Alueiden kehitys eriytyy. Samaan aikaan myös Suomen ja Euroopan kansainvälinen toimintaympäristö on muuttunut.

Sivistyshallinnolla on keskeinen rooli toimintaympäristön haasteisiin vastaamisessa. Sivistyshallinto mm. turvaa sivistyksellisten perusoikeuksien yhdenvertaista toteutumista, panostaa perustaitojen oppimiseen ja tukeen, vahvistaa kulttuurin ja luovien alojen merkitystä yhteiskunnassa ja edistää kansalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä edistää toimillaan talouskasvua. Myös toimialan rakenteiden ja rahoituksen uudistamisessa sivistyshallinnolla on keskeinen tehtävä.

Viraston tulossopimus perustuu keskeisiin strategisiin linjauksiin, jotka on esitetty hallitusohjelmassa kaudelle 2023–2027 ja sen pohjalta laadittavassa hallituksen toimintasuunnitelmassa, julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2025–2028, ministeriön ehdotuksessa vuoden 2025 talousarvioksi, opetus- ja kulttuuriministeriön strategiassa 2030 sekä hallinnonalan toimialakohtaisissa ja virastoja koskevissa strategioissa, periaatepäätöksissä ja toimintaohjelmissa.

Valmistelussa otetaan huomioon Sivistyshallinto 2030-muutosohjelman mukaiset linjaukset vuosille 2024–2026.

Viraston toimintaan vaikuttavat myös valtionhallinnon yhteiset strategiset linjaukset kuten julkisen hallinnon strategia, julkisten hankintojen strategia sekä valtioneuvoston periaatepäätökset valtion toimitilastrategiaksi ja monipaikkaisen työn, opiskelun ja asumisen edistämiseksi sekä valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalisesta kompassista.

Keskeisiä strategisia linjauksia ja tavoitteita sisällytetään tulossopimukseen myös valtionhallinnon tuottavuusohjelmaan ja virastorakenteeseen liittyen, henkisistä voimavaroista, riskienhallinnasta, tiloista ja infrastruktuurista, tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta, kulttuurisesta moninaisuuden edistämisestä sekä kestävästä kehityksestä.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Hallituksen asettamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ovat:

- Varhaiskasvatuksen laatu paranee.
- Suomalaisien oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.
- Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.
- Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle.
- Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.
- Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.
- Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän.

Edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi Suomen Akatemian tehtävän ja hallitusohjelman muiden tavoitteiden pohjalta kahdeksas yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite on:

- Kansainvälistyminen ja Suomen globaali yhteistyö lisääntyvät.

2.2 Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala muodostaa sivistyshallinnon, jolla luodaan edellytyksiä Suomen talouden kasvulle, kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille sivistyksen, luovuuden, innovaatioiden ja osaamisen kautta. Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet ovat:

- Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.
- Virastot toimeenpanevat Sivistyshallinto 2030 uudistuksen ja sopeuttavat toimintansa TAE:n 2025 ja JTS:n 2026–2029 mukaisesti niin, että uusien virastojen toiminta käynnistyy 1.1.2026. Yhdistyvät virastot toteuttavat Palkeiden kanssa yhteistyössä OKM virastorakennemuutosohjelman (OKM2026-hanke) vuoden 2025 aikana. Osana uudistusta OKM ja virastot kehittävät ministeriön johdolla yhteisiä palveluita. Yhdistyvissä virastoissa valmistellaan toiminnan käynnistämisen edellyttämät perustietotekniikkapalveluiden muutokset. Virastot osallistuvat keskitettyjen perustietotekniikkapalveluiden toteutukseen ja käyttöönottoon niin, että uusien virastojen toiminta voidaan käynnistää tuloksellisesti hyödyntäen yhteisiä palveluita 1.1.2026. Vastuuvirasto Opetushallitus vastaa uudistuksesta ja sen toimeenpanosta.
- Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistun riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.
- Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.
- Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Moninaisuustyössä hyödynnetään soveltuvin osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

3 Tulostavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla Suomen Akatemia osaltaan vahvistaa ja uudistaa yhteiskunnan sivistysperustaa ja rakentaa edellytykset osallisuuden vahvistumiselle kestäväan kasvuun perustuvassa yhteiskunnassa. Korkea osaamis- ja koulutustaso vahvistaa yhteiskunnallista resilienssiä ja luo edellytyksiä talouden kasvulle, joka perustuu ensisijaisesti teknologisen kehityksen ja osaamisen tuomalle tuottavuuskasvulle.

Akatemian toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteita opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla ovat

- Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle.
- Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.

Korkeakoulujen sopimuskauden 2024–2027 tavoitteista Suomen Akatemialle asetetaan seuraavat tavoitteet:

Tulostavoite 1 Suomen Akatemia näkee kriittisen tutkimustiedon ja erityisasiantuntemuksen myös huoltovarmuus- ja turvallisuuskysymyksinä	
2024	<i>Akatemia ottaa toiminnassaan ja sen kehittämisessä huomioon huoltovarmuuden ja turvallisuuskysymykset.</i>
2025	<i>Akatemia arvioi huoltovarmuus- ja turvallisuuskysymysten toteutumista toiminnassaan.</i>
2026	<i>Akatemia ottaa toiminnassaan ja sen kehittämisessä huomioon huoltovarmuuden ja turvallisuuskysymykset.</i>
2027	<i>Akatemia arvioi huoltovarmuus- ja turvallisuuskysymysten toteutumista toiminnassaan.</i>
Tulostavoite 2 Suomen Akatemia kannustaa rahoituksellaan korkeakouluja kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä löytämään tutkimusalat, joilla ne voivat tavoitella maailman kärkeä omilla vahvuusalueillaan	
2024	<i>Strategian vaikuttavuustavoitteiden toimeenpano. Rahoituskokonaisuuden sekä haku- ja arviointimenettelyjen kehittäminen.</i>
2025	<i>Strategian vaikuttavuustavoitteiden toimeenpanoa jatketaan. Rahoituskokonaisuus sekä haku- ja arviointimenettelyt ajanmukaistettu.</i>
2026	<i>Strategian vaikuttavuustavoitteiden toimeenpanoa jatketaan. Akatemia arvioi strategiansa vaikuttavuustavoitteiden toteutumista.</i>
2027	<i>Strategian vaikuttavuustavoitteiden toimeenpanoa jatketaan arvioinnin pohjalta.</i>

3.1. Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle.

Suomen Akatemia on tieteellisen tutkimuksen keskeinen rahoittaja Suomessa. Akatemia rahoittaa tutkimusta ja osaamisen lisäämistä, kohottaa vertaisarvioidulla kilpailulla tutkimusrahoituksella tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta.

Akatemian rahoittaman tutkimuksen ja Akatemian toiminnan ansiosta syntyy tieteellisiä läpimurtoja ja ratkaisuja yhteiskunnan hyväksi.

- Suomessa tehtävä tutkimus on useilla aloilla maailman kärkeä.
- Tutkimusideoiden vapaa kilpailu ja harkittu tieteellinen riskinotto lujittavat Suomessa tehtävän tutkimuksen monipuolisuutta, monialaisuutta ja vaikuttavuutta.
- Strategisesti valittu tutkimusrahoitus kuten missiot ja innovatiiviset avaukset edistävät laajojen yhteisten haasteiden ratkaisemista. Siirtymä tutkimuksesta sen hyödyntämiseen on saumatonta.
- Kilpailukykyiset tutkijat, tutkimusympäristöt ja osaamiskeskittymät sekä korkeatasoiset tutkimusinfrastruktuurit uudistavat tiedettä ja yhteiskuntaa.

Tulostavoite 3 Akatemian rahoittamien tutkijoiden julkaisujen top 10 -indeksi (akatemiahankeet ja akatemiattutkijat) on vähintään 10 % korkeampi kuin EU15-maiden julkaisujen top 10 -indeksi keskimäärin. Vertailussa mukana myös EU27 ja OECD:n top 10 -indeksit. Lähtötasona 2023 julkaisut

vuosina 2017–2020 on OECD: 1,06; EU15: 1,08; EU27: 0,92; Akatemia 1,26 (vuoden 2022 arvo, julkaisu 2016-2019).	
2024	Tavoitetaso EU15 1,08 + 10 % = 1,19
2025	Tavoitetaso EU15 + 10 %
2026	Tavoitetaso EU15 + 10 %
2027	Tavoitetaso EU15 + 10 %
Tulostavoite 4 Akatemian rahoittamat osaamiskeskittymät sekä korkeatasoiset tutkimusinfrastruktuurit uudistavat tiedettä ja yhteiskuntaa. Osuus Akatemian valtuudesta perustuen kolmen edellisen vuoden keskiarvoon. Lähtötaso 2023 on 18 % (myönnöt 2020–2022 rahoitusmuotoina lippulaivat ja niiden USA-yhteistyön rahoitus, huippuyksiköt, tutkimusinfrastruktuurirahoitus, EuroHPC-rahoitus).	
2024	Tavoitetaso > 18 %
2025	Tavoitetaso > 18 %
2026	Tavoitetaso > 18 %
2027	Tavoitetaso > 18 %
Tulostavoite 5 TAE Akatemian rahoituksella tuotettujen avoimesti saatavina olevien vertaisarvioitujen julkaisujen osuus kaikista Akatemian rahoituksella tuotetuista vertaisarvioituista julkaisuista %. Toteuma 2022 on 86 %. Lähde: SCOPUS-tietokannasta tunnistetut Akatemian rahoittamien hankkeiden julkaisemat vertaisarvioidut artikkelit kyseisenä vuonna.	
2024	Tavoitetaso 87 %
2025	Tavoitetaso 88 %
2026	Tavoitetaso 89 %
2027	Tavoitetaso 90 %
Tulostavoite 6 Akatemia tuottaa muun muassa ministeriöiden ja korkeakoulujen käyttöön laadukasta dataa ja analyyseja tutkimuksen tason seurantaan, vaikuttavuuden tarkasteluun sekä päätöksenteon tueksi.	
2024	Aloitetaan siirtymä Tieteen tila –katsauksesta kohti reaaliaikaisen tiedon tuottamista Suomen Akatemian omasta rahoitusaineistosta
2025	Jatketaan siirtymää kohti reaaliaikaisen tiedon tuottamista
2026	Reaaliaikaista tietoa tuotetaan Suomen Akatemian aineistosta
2027	Reaaliaikaista tietoa tuotetaan Suomen Akatemian aineistosta
Tulostavoite 7 Suomen Akatemia toteuttaa kv-strategiaansa hallitusohjelman painotukset huomioon ottaen	
2024	Toimenpideohjelman laatiminen ja toimeenpano ottaen huomioon hallitusohjelman painotukset.
2025	Toimenpideohjelman toimeenpano jatkuu ottaen huomioon hallitusohjelman painotukset.
2026	Toimenpideohjelman tarkistaminen ja toimeenpano ottaen huomioon hallitusohjelman painotukset.
2027	Tarkistetun toimenpideohjelman toimeenpano jatkuu ottaen huomioon hallitusohjelman painotukset.

Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.

Akatemian rahoittama tutkimus vahvistaa korkeatasoisista osaamista ja sen vaikuttavuutta.

Suomessa on T&K-tehtävissä nykyistä enemmän tutkijakoulutettuja korkeatasoisia osaajia vuoteen 2030 mennessä.

Suomi on kansainvälisesti johtavia tutkimukseen perustuvan osaamisen maita. Osaamme hyödyntää myös muualla tuotettua tietoa ja vastata ennakoimattomiinkin osaamistarpeisiin.

Tulostavoite 8 Akatemia kasvattaa tohtorikoulutuksen rahoitusta. Lähde: akatemiahankkeiden rahoituspäätökset (euroina).

2024	noin 42 miljoonaa euroa
2025	vuoden 2024 taso + 2 %
2026	vuoden 2025 taso + 2 %
2027	vuoden 2026 taso + 2 %
Tulostavoite 9 Akatemia rahoittaa korkeatasoisia osaajia. Akatemian rahoittamat henkilötyövuodet/vuosi (pl. avustava henkilöstö). 2023 toteuma: 3046 htv (pl. avustava henkilöstö 563 htv).	
2024	>3 000
2025	>3 300
2026	>3 600
2027	>3 900

3.2. Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.

Akatemia sujuvoittaa hallinnollista työtään hyödyntämällä digitalisaatiota ja parhaita mahdollisia työvälineitä.

Tulostavoite 10 Suomen Akatemia toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet JTS 2025-2028:n mukaisesti huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.	
2024	Suomen Akatemia osallistuu tuottavuusohjelman toimenpiteiden valmisteluun ja valmistautuu linjausten perusteella vuosien 2025–2027 toimenpiteisiin
2025	Suomen Akatemia toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.
2026	Mahdollisia virastokohtaisia tavoitteita
2027	Mahdollisia virastokohtaisia tavoitteita

Tulostavoite 11 TAE Rahoitustoiminnan ml. STN kustannusten osuus myönnetystä rahoituksesta < 3,5 %	
2024	Tavoitetaso < 3,5 %
2025	Tavoitetaso < 3,5 %
2026	Tavoitetaso < 3,5 %
2027	Tavoitetaso < 3,5 %

Tulostavoite 12 Hakemusten käsittely-, arviointi – ja päätöksentekoprosessit sekä myönnetyn tutkimusrahoituksen maksatus ja hankeraportointi tapahtuvat digitaalisesti. Tutkimusrahoituksen tietojärjestelmämuutokset tukevat keskeytyksettä digitalisaation jo saavutettua korkeaa tasoa ja automatisointiastetta. Tekoälyn mahdollisuuksia prosessien virtaviivaistamisessa hyödynnetään.	
2024	Täysin digitalisoitu tutkimusrahoitushakemusten käsittely, niiden kansainvälinen vertaisarviointi, luottamuselinten päätöksenteko sekä myönnetyn tutkimusrahoituksen maksatus ja hankeraportointi toimivat keskeytyksettä. Digitalisoinnin aste on 100 %.
2025	Täysin digitalisoitu tutkimusrahoitushakemusten käsittely, niiden kansainvälinen vertaisarviointi, luottamuselinten päätöksenteko sekä myönnetyn tutkimusrahoituksen maksatus ja hankeraportointi toimivat keskeytyksettä. Digitalisoinnin aste on 100 %.
2026	Täysin digitalisoitu tutkimusrahoitushakemusten käsittely, niiden kansainvälinen vertaisarviointi, luottamuselinten päätöksenteko sekä myönnetyn tutkimusrahoituksen maksatus ja hankeraportointi toimivat keskeytyksettä. Digitalisoinnin aste on 100 %.
2027	Täysin digitalisoitu tutkimusrahoitushakemusten käsittely, niiden kansainvälinen vertaisarviointi, luottamuselinten päätöksenteko sekä myönnetyn tutkimusrahoituksen maksatus ja hankeraportointi toimivat keskeytyksettä. Digitalisoinnin aste on 100 %.

Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.

Akatemia yksinkertaistaa organisaatorakennettaan tarkoituksenmukaiseksi, matalan hierarkian organisaatioksi, jossa on selkeä toiminnanohjaus.

Akatemia vahvistaa työn merkityksellisyyttä, rakentaa kiinnostavia urapolkuja ja lujittaa Akatemian houkuttelevuutta työnantajana.

VMBaroon perustuva johtajuusindeksi on luvussa 4.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistun riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.

Akatemia kehittää organisaation resilienssiä ja ennakoitavissa olevien riskien hallintaa sekä varautumista ennakoimattomiin riskeihin tavalla, joka tukee muutoskykyä ja toiminnan jatkuvuutta. Akatemian riskienhallinnan painotus on tutkimusrahoitusprosessien laadukkuudessa ja oikeellisuudessa sekä toiminnan luotettavuudessa, tietoturvassa ja tietosuojassa.

Tulostavoite 14 Akatemialla on ajantasainen riskienhallintapolitiikka, jatkuva riskikartoitus ja varautumissuunnitelma.	
2024	<i>Riskikartoitus ja varautumissuunnitelma on päivitetty noudattaen valtionhallinnon käsikirjaa soveltuvien osin.</i>
2025	<i>Riskienhallinnan ulkoisen arvioinnin suositukset on pantu täytäntöön.</i>
2026	<i>Riskienhallintapolitiikka on päivitetty.</i>
2027	<i>Riskikartoitus ja varautumissuunnitelma on päivitetty.</i>

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.

Akatemia vahvistaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä diversiteetin toteutumista omassa toiminnassaan sekä toimeenpannessaan ja kehittäessään tutkimusrahoitustaan.

Akatemia laatii/päivittää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa joka toinen vuosi ja seuraa niiden laatua.

Tulostavoite 15 TAE Naisten osuus Akatemian hakemusarvioinnin vertaisarvioinnin asiantuntijoista % (kaikki rahoitusmuodot, pl. liikkuvuusrahoitus). Toteuma 2022 on 37 %.	
2024	<i>Tavoitetaso 37 %</i>
2025	<i>Tavoitetaso 38 %</i>
2026	<i>Tavoitetaso 39 %</i>
2027	<i>Tavoitetaso 40 %</i>
Tulostavoite 16 Naishakijoiden menestyminen Akatemian rahoitushauissa: naisten osuus hakemuksista, parhaimmiksi arvioiduista hakemuksista ja rahoitetuista hakemuksista. (%) Lähteenä akatemiattutkijoiden ja akatemiahankkeiden rahoituspäätökset. Lähtötasona on 2023 toteuma 09/2023 akatemiattutkijoiden osalta 45 % / 44 % / 47 % ja akatemiahankkeiden osalta 37 % / 36 % / 37 %.	
2024	<i>Tavoitetaso. Naishakijoita rahoitetaan vähintään samassa suhteessa kuin on heidän osuutensa parhaimmiksi arvioiduista hakemuksista.</i>
2025	<i>Tavoitetaso. Naishakijoita rahoitetaan vähintään samassa suhteessa kuin on heidän osuutensa parhaimmiksi arvioiduista hakemuksista.</i>
2026	<i>Tavoitetaso. Naishakijoita rahoitetaan vähintään samassa suhteessa kuin on heidän osuutensa parhaimmiksi arvioiduista hakemuksista.</i>
2027	<i>Tavoitetaso Naishakijoita rahoitetaan vähintään samassa suhteessa kuin on heidän osuutensa parhaimmiksi arvioiduista hakemuksista.</i>

Tulostavoite 17 Akatemian henkilöstön kokemus tasa-arvon toteutumisesta (VMBaro). 2022 arvo oli 4,17.	
2024	Tavoitetaso > 4
2025	Tavoitetaso > 4
2026	Tavoitetaso > 4
2027	Tavoitetaso > 4
Tulostavoite 18 Akatemian henkilöstön kokemus yhdenvertaisuuden toteutumisesta (VMBaro). 2022 arvo oli 3,93.	
2024	Tavoitetaso > 4
2025	Tavoitetaso > 4
2026	Tavoitetaso > 4
2027	Tavoitetaso > 4

Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävän kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.

Akatemian toiminnan ansiosta suomalainen tiedeyhteisö on vastuullisen tieteen edelläkävijä.

Akatemia edellyttää kestävän kehityksen periaatteiden huomioimista rahoittamisessa hankkeissa osana vastuullisen tutkimuksen toimintatapoja. Akatemia seuraa rahoittamansa tutkimuksen tuottamien julkaisuiden linkittymistä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Akatemia laatii vuosittain vastuullisuusraportin.

Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Virasto hyödyntää moninaisuustyössään soveltuvin osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

Akatemia ottaa vertaisarvioinnin asiantuntijoiden rekrytoinnissa huomioon kulttuurisen moninaisuuden.

Akatemia hyödyntää ministeriön moninaisuusohjelman toimenpiteitä.

Akatemia laatii tulossopimuskauden aikana kulttuurisen moninaisuuden suunnitelman esimerkiksi osana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaansa.

Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
<i>Toiminta tuottaa julkishyödykkeitä /Tutkimusrahoituksen hankekanta, joka edellyttää Akatemialta hallinnollista työtä.</i>	4958	4688	4900	4700	4500	4500	TAE
<i>Toiminta on tuloksellista / Käsitellyt hakemukset (3 vuoden keskiarvo) suhteessa henkilöresursseihin (lkm./kokonaishtv), (kaikki rahoitusmuodot)</i>	31,3	28,2	31–32	31–32	31–32	31–32	

<i>Toiminta on taloudellista / Kaikkien rahoitusmuotojen käsittelykustannukset, (euroa/hakemus*) * käsitellyt hakemukset ja hankekanta)</i>	1167	1357	≤ 1200	≤ 1200	≤ 1000	≤ 1000	TAE
<i>Akatemian maine tehtävänsä toteuttamisessa on vähintään hyvällä tasolla, ≥ 3,5/5. Kansalaisten kokemus, Luottamus & Maine - tutkimus.</i>	3,4/5	3,3/5	≥ 3,5	≥ 3,5	≥ 3,5	≥ 3,5	
<i>Suomen Akatemian saama sidosryhmätuki (suuri yleisö tai kansalaiset) on vähintään hyvällä tasolla ≥ 3,5/5. Lähde: Luottamus & Maine tutkimus</i>	3,56/5	3,4/5	≥ 3,5	≥ 3,5	≥ 3,5	≥ 3,5	
<i>Akatemia tarjoaa laadukkaan kansainvälisen tason palvelukokemuksen / Kansainvälisten asiantuntijoiden kokema arviointitoiminnan kokonaislaatu talvihaussa, panelistikysely, asteikko 1-5</i>	4,6/5	4,6	4,6	≥ 4	≥ 4	≥ 4	
<i>Akatemian tarjoaa laadukkaan kansainvälisen tason palvelukokemuksen / Hakijoiden kokema hakemusprosessin kokonaislaatu talvihaussa, hakijakysely haun päätyttyä, asteikko 1-5</i>	N/A	N/A	4,1	≥ 4	≥ 4	≥ 4	

4 Voimavarojen hallinta

Voimavarojen hallinnan laadulliset tavoitteet

Viraston tulee arvioida Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomuksen kilpailulain toimeenpanosta (4/2021) suositusten mukaisesti oman toimintansa kilpailullista luonnetta oikeudellisesta näkökulmasta ja arvioinnin perusteet tulee dokumentoida sisäisen valvonnan kannalta asianmukaisesti ja riittävän korkealla organisaatiotasolla. Toimintaa tulee arvioida säännöllisesti ja tarvittaessa myös korjata aiempaa arviota. Viraston tulee huolehtia, että kilpailullinen toiminta on kirjanpidollisesti eriytetty kilpailulain 4 a luvun mukaisesti.

Akatemia arvioi ja dokumentoi toimintaa vuosittain osana VM:n controller-toiminnon kehikkoon perustuvaa sisäistä valvontaa.

--

Voimavarojen hallinnan määrälliset tavoitteet

Taulukossa on osin otettu huomioon valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Henkilötyövuodet (perustoimintamenot, htv) Kokonaishtv:t sisältäen ulkopuolisen rahoituksen ja harjoittelijat	141	133	131	128*	115*	110*	TAE
Työtyytyväisyysindeksi (VM Baro)	3,67	3,7	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6	TAE
Sairauspoissaolot (pv/htv)	9,3	6,2	<8	<8	<8	<8	
Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	2,2	2,5	≥ 2,5	≥ 2,5	≥ 2,5	≥ 2,5	
Johtaminen (VM Baron johtajuusindeksi)	3,53	3,65	≥ 3,6	≥ 3,6	≥ 3,6	≥ 3,6	
Tilat (tilatehokkuus m2/hlö)	25,2	14,9	13,5	13,5	13,5	10	
Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)	90	90	95	95	95	95	
Kansallisen hankintastrategian tavoitteet ja toimenpiteet on toimeenpantu viraston toimeenpanosuunnitelman mukaisesti (%)	N/A	N/A	40	60	70	85	
Taloushallinnon raportoitu työmäärä (htv) suhteessa kirjanpitoyksikön kokonaishenkilötyövuosiin (%) **	N/A	N/A	1,07	1,06	1,05	1,05	
Suomen Akatemia toimittaa ministeriölle vuoden 2024 huhtikuun loppuun mennessä selvityksen valtionavustusten tarkastus- ja valvontajärjestelmän nykytilasta ja kehittämistarpeista sekä niiden pohjalta laaditun suunnitelman tarkastusjärjestelmäksi.		Selvitys toimitettu 04/2024	Selvitys toimitettu	Selvitys toimitettu	Selvitys toimitettu	Selvitys toimitettu	
Tiedot tilinpäätöksissä oikeita ja riittäviä (VTV:n havainnot tilinpäätökseen ja tietojen oikeellisuuteen liittyen (kpl).	1	0	0	0	0	0	
Sisäinen valvonta kirjanpitoyksiköissä toimivaa (talouden hoidon näkökulmasta) (VTV:n havainnot sisäisen valvonnan osalta (kpl)).	0	0	0	0	0	0	

*Toimintamenomääräraha-kehysten edellyttämät vähennykset henkilöstöbudjetissa vastaavat yli 20 prosentin vähennystä viiden vuoden ajanjaksolla. Saman aikaisesti Akatemian myöntövaltuus kasvaa. Jotta kasvavalla kilpailun kautta jaettavalla tutkimusvaltuudella voidaan saavuttaa tavoiteltu merkittävä T&K-toiminnan laadun ja vaikuttavuuden nostaminen, Akatemialla on oltava laadukkaat ja myös tehtävien lisääntymisen kulut kattavat resurssit.

Akatemia kuitenkin tunnistaa, että toimintamenomäärärahan mitoitus kehyskaudella vaatii merkittäviä henkilöstövähennyksiä. Tämä edellyttää toiminnan merkittävää priorisointia ja tehtävien, ml. rahoitusmuotojen uudistamista ja karsimista.

Akatemia on jo pyrkinyt määrätietoisesti tasapainottamaan tilannetta vähentämällä henkilöstöä, uudistamalla organisaatiotaan, karsimalla tehtäviä, kehittämällä rahoituksen myöntöprosessia ja sitä tukevaa tietojärjestelmää. Myös toimitiloja on supistettu ja vuonna 2026 tullaan siirtymään valtion yhteiseen työympäristöön.

** Taloushallinnon raportoitu työmäärä (htv) suhteessa kirjanpitoyksikön kokonaishenkilötyövuosiin (%) -mittarin jakajassa huomioidaan vain viraston toimintamenojen aiheuttama työmäärä. Suomen Akatemian osalta jakajassa tulisi huomioida se, että Akatemian taloushallinnon työmäärä kohdentuu pääosin tutkimusrahoitusvaltuuden jakamisen päätösten toimeenpanoon, maksatukseen ja hallinnointiin. Akatemia jakaa vuosittain noin 0,5 miljardia euroa tutkimusrahoitusta yliopistoille, tutkimuslaitoksille ja muille tutkimusorganisaatioille.

Taulukko 1.

Taulukossa on osin otettu huomioon valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja virastorakennemuutosten vaikutuksia.

TOIMINNAN RAHOITUS Viraston toimintamomentti 29.01.05 (1000 euroa)	TP 2023	Arvio 2024	TA 2025	Kehys 2026*	Kehys 2027*
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 433	1 234	1 187	0	0
TA ja LTAt / kehys	12 318	13 539	11 947	11 725	11 478
Käytettävissä oleva rahoitus	14 751	14 773	13 134	11 725	11 478
Menot	14 044	13 980	13 634	12 225	11 978
Tulot	527	394	500	500	500
Nettomenot	13 517	13 586	13 134	11 725	11 478
Siirtyy seuraavalle vuodelle	1 234	1 187	0	0	0

*Nollatilanteeseen päästään sopeuttamalla htv ja siihen liittyvät palkkamenot osion 4 mukaisesti

Taulukko 2.

TOIMINNAN RAHOITUS Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit (1000 euroa)	TP 2023	Arvio 2024	TA 2025	Kehys 2026	Kehys 2027
Viraston pääasiallinen toimintamomentti 29.01.05 netto					
Viraston momentti 29.01.05**	12 318	13 539	11 947	11 725	11 478
Viraston momentti 29.40.51	329 681	406 837	458 186	495 238	495 131

TOIMINNAN RAHOITUS Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit (1000 euroa)	TP 2023	Arvio 2024	TA 2025	Kehys 2026	Kehys 2027
Viraston momentti 29.40.53*	38 936	0	0	0	0
Viraston momentti 29.40.54	51 486	55 631	55 631	N/A	N/A
Viraston momentti 29.40.66	22 895	27 349	27 713	27 713	27 713
Viraston valtuus 29.40.51*	427 526	460 226	515 226	527 226	587 226
Viraston valtuus 29.40.54	55 631	55 631	49 631	49 631	49 631

* momentin 29.40.53 määrärahat siirtyivät momentille 29.40.51 vuodesta 2024 alkaen

**momentti 29.40.01 vuoteen 2023 asti

Taulukko 3.

Taulukossa on osin otettu huomioon valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja virastorakennemuutosten vaikutuksia

TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY (1000 euroa)	TP 2023	Arvio 2024	TA 2025	Kehys 2026*	Kehys 2027*
Henkilöstökulut	9 745	9 853	10 065	8 864	8 760
Toimitilavuokrat	1 082	700	650	511	368
Palvelujen ostokulut	2 211	2 436	2 069	2 000	2 000
Muut kulut	1 006	991	850	850	850
Investointimenot	0	0	0	0	0
Bruttomenot	14 044	13 980	13 634	12 225	11 978
Maksullisen toiminnan tuotot	81	73	20	0	0
Muut tuotot	446	321	480	500	500
Bruttotulot	527	394	500	500	500
Nettokäyttö-/käyttöarvo					
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	2 433	1 234	1 187	0	0
TP/TA/TAE	12 318	13 539	11 947	11 725	11 478
Käytettävissä yhteensä	14 751	14 773	13 134	11 725	11 478
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	1 234	1 187	0	0	0

*Nollatilanteeseen päästään sopeuttamalla htv:t ja siihen liittyvät palkkamenot osion 4 mukaisesti.

Henkilöstökulut on arvioitu alenevan kehysten mukaisena.

Toimitilavuokrat on supistettu ja vaikutus näkyy vuodesta 2024 eteenpäin. Vuodesta 2026 tiloja supistetaan entisestään.

Palvelujen ostokuluissa haetaan säästöjä sekä kilpailuttamisen että Sivistyshallinto 2030 -hankkeen kautta. Suurimmat erät ovat Valtorin ja Palkeet, jotka ovat varsin kiinteitä kuluja.

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Viraston tulossopimus on laadittu vuosille 2024–2027 ja vuosittain tehdään sopimukseen välttämättömät muutokset toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Virasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden, myös konkreettisten toimien, saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan ja ministeriön tilinpäätöksessä koskien kirjanpitoyksikköjä. Ministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton viraston tilinpäätöksestä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan tulosneuvottelujen yhteydessä sekä virastokohtaisissa tapaamisissa. Viraston tulee raportoida erityisesti tavoitteista jäämisestä ja syistä tähän. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja virasto seuraavat tavoitteiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä ja ryhtyvät toimenpiteisiin, mikäli tavoitteita ei pystytä saavuttamaan virastolle osoitetuilla resursseilla.

Virasto julkaisee tulossopimuksen Valtiokonttorin määräyksen (VK/114329/00.00.01.06.00/2021) mukaisesti Tutkihallintoa.fi-palvelussa verkkolinkityksiä käyttäen viimeistään viikon kuluttua tulossopimusten hyväksymisestä.

Helsinki 10.1.2025

Ylijohtaja Sirkku Linna

Hallituksen puheenjohtaja Kimmo Nuotio

Opetusneuvos Soili Vasikainen

Pääjohtaja Paula Eerola